

onsdag 2018-03-28 16:00

Inkommande mail

Till: sodertalje.kommun@sodertalje.se; hanningekommun@hanninge.se;
kommun@nykvarn.se; kommunstyrelsen@ekero.se; kommunstyrelsen@nynashamn.se;
info@nacka.se; klf@botkyrka.se; info@saalem.se; kommun@tyreso.se;
huddinge@huddinge.se;

Från: Susanne.Nilsson@sbff.se

Skickat: 2018-03-28:16:00

Bilagor: image001.gif;PM granskning av årsredovisning 2017.pdf;Revisionsberättelse för ÅR 2017.pdf;Revisorernas redogörelse för ÅR 2017.pdf;Revisionskrivelse ÅR 2017.pdf;

Revisorernas skrivelser gällande årsredovisning 2017

Hej,

Bifogat kommer här revisorernas skrivelser gällande årsredovisningen 2017 för Södertörns brandförsvarsförbund.

Susanne Nilsson
Administrativ chef

Södertörns brandförsvarsförbund

Mogårdsvägen 2
143 43 Värby

Tfn: 08-721 22 07

Mbtfn: 0708-545 807

E-post: susanne.nilsson@sbff.se

Hemsida: www.sbff.se

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2017

Södertörns brandförsvarsförbund

Richard Vahul
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal
revisor

Simon Löwenthal
Revisionskonsult

Mars 2018

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	2
2.	Inledning.....	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat.....	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser.....	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser och revisionell bedömning.....	7
3.3.	Rättvisande räkenskaper	7
3.3.1.	Resultaträkning.....	7
3.3.2.	Balansräkning	7
3.3.3.	Kassaflödesanalys	8
3.3.4.	Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper	9
3.3.5.	Sammanfattande revisionell bedömning	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer granskat förbundets årsredovisning för 2017. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål förbundsledningen beslutat om. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål förbundsledningen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen sammantaget är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning, vilket innebär en ekonomi i balans samt att förbundet under året aktivt arbetat med samtliga verksamhetsmål.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner, kommunalförbund och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen (i kommunalförbund med direktionsmodell, är det direktionen) som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges/direktionens beslutade mål om god ekonomisk hushållning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred för kommuner, kommunalförbund och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsent-

lighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen, dvs den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunalförbundets ekonomiavdelning. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2018-02-23. Direktionen fastställer årsredovisningen 2018-03-16.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av förbundets verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Utifrån den kunskap vi har om förbundets verksamhet, via direktionsprotokoll m m, bedöms väsentliga händelser under året, och till viss del efter räkenskapsåret, vara kommenterade i förvaltningsberättelsen.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom verksamheten. Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om mål och måloppfyllelse redovisas i förvaltningsberättelsen, utifrån vision och de fastställda inriktningsmålen i handlingsprogrammet samt årliga verksamhetsmål i verksamhetsplanen. Vidare finns en redovisning av förbundets miljöarbete samt uppföljning kring sotning och brandskyddskontroll.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen utförliga uppgifter avseende bl.a. kompetensförsörjning och rekrytering, jämlikt Södertörn, Arbetsmiljö "LOK", samt genomförda utbildningsinsatser.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen bedöms ge en rättvisande bild. Förutom de uppgifter som redovisas i balans- och resultaträkning, finns kompletterande uppgifter som är viktiga för bedömning av förbundets ekonomi och ställning. Detta bl a i form av finansiella nyckeltal, såsom likviditet och soliditet. Vidare finns information i förvaltningsberättelsen om pensionsmedelsförvaltningen samt en beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper.

Sammantaget bedöms en tillfredsställande utvärdering ske av förbundets ekonomiska ställning, kopplat till uppföljning av nyckeltal och det fastställda finansiella målet för god ekonomisk hushållning, som överensstämmer med kommunallagens regler om en ekonomi i balans.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om budgetavvikelser för större investeringar lämnas. Investeringsredovisningen bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av årets investeringar.

Investeringsredovisningen är avstämd mot bokföringen. Redovisningen ger en samlad bild av förbundets totala investeringsverksamhet och objektsvis uppdelning sker. Nettoinvesteringarna överensstämmer med motsvarande uppgifter i balansräkning och kassaflödesanalys. I investeringsredovisningen görs jämförelser med tidigare år.

Investeringarna redovisas direkt i balansräkningen, vilket innebär att kodning av kostnadsslag inte sker, vilket påverkar t ex statistikuttag¹. Ett alternativ är en renodlad investeringsredovisning.

Driftredovisning

Utfallet av förbundets driftsredovisning redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till direktionens fastställda budget. Budgeterade och redovisade kostnader redovisas i sammandrag och har överförts riktigt från den systematiska bokföringen. Driftredovisningen överensstämmer vidare med resultaträkningen.

I driftredovisningen görs jämförelser med tidigare år. Övergripande kommentarer till utfallet på aggregerad nivå finns i förvaltningsberättelsen, vilket även gäller arbetet utifrån fastställda mål. Analysen av större avvikelser i driftredovisningen är dock ett utvecklingsområde.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet för 2017 har uppfyllts. Årets resultat är 502 tkr, men efter att hänsyn tas till realisationsvinster på 364 tkr blir det justerade resultatet vid avstämning mot balanskravet 138 tkr. Av förvaltningsberättelsen framgår att avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) därmed inte är möjligt för 2017.

Balanskravet är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen och redovisat i särskild not till resultaträkningen. Vidare kan vi konstatera att inga tidigare års negativa resultat finns att reglera.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning. Utöver kommentarer av förbundets ekonomiska resultat, balanskravet, god ekonomisk hushållning, verksamhet, investeringar, personal, pensionsmedelsförvaltning och framtiden omfattar även förvaltningsberättelsen nyckeltal i form av likviditet och soliditet.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

Vi har granskat måluppfyllelsen för av direktionen fastställda finansiella² och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

¹ Eftersom det räkenskapsammandrag som kommunalförbund lämnar till SCB är betydligt mindre detaljerat än för en kommun har frågan om kodning på kostnadsslag mindre betydelse.

De finansiella målen beslutades av direktionen 2013-12-06 i form av riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv. De verksamhetsmässiga målen och prioriterade områden framgår av handlingsprogrammet 2016-2019 samt av aktuell verksamhetsplan.

3.2.1. Iakttagelser och revisionell bedömning

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen sammantaget är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning, vilket innebär en ekonomi i balans samt att förbundet under året aktivt arbetat med samtliga verksamhetsmål. Detta i form av inriktningsmål i handlingsprogrammet och prioriterade områden i verksamhetsplanen.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Resultaträkning

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

3.3.1.1. Iakttagelser och revisionell bedömning

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat.

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med KRL (vissa poster enligt lagens uppställning är ej tillämpligt för kommunalförbund).

Noter finns i tillräcklig omfattning och resultaträkningens innehåll är i allt väsentligt rätt periodiserat, utifrån en urvalsmässig granskning av verifikationsmaterialet, när det gäller vad som är bokfört i december 2017 och januari 2018.

3.3.2. Balansräkning

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning

² Direktionens beslut 2013-12-06 kring riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv.

- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- Specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

3.3.2.1. Iakttagelser och revisionell bedömning

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är i tillämpliga delar uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer till huvudboken finns i tillräcklig omfattning.

Föregående års utgående balanser på aggregerad nivå har överförts rätt som årets ingående balanser.

Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade och rätt värderade samt i allt väsentligt rätt periodiserade.

3.3.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att:

- Kassaflödesanalysen uppfyller kravet enligt gällande normgivning
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Kassaflödesanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i delar av årsredovisningen

3.3.3.1. Iakttagelser och revisionell bedömning

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansiering och investeringar samt att noter finns i tillräcklig omfattning.

Förbundet följer RKR:s rekommendation 16.2 för kassaflödesanalys, som ställer krav på att analysen ska redovisa betalningsflöden uppdelat på sektorerna: Löpande verksamhet, investeringar och finansiering. Kassaflödesanalysen utmynnar vidare i förändringen av likvida medel.

Överensstämmelse finns mellan kassaflödesanalysen och motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.3.4. Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Vi har granskat om årsredovisningen lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper samt lämnar tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

3.3.4.1. Iakttagelser och revisionell bedömning

Informationen om tillämpade redovisningsprinciper samt hantering av krav på tilläggsupplysningar bedöms i huvudsak vara tillräckliga för att kunna bedöma och analysera resultat och ställning.

I RKR:s rekommendation om materiella anläggningstillgångar (11.4), som gäller fr o m 2014, har förtydligande gjorts bland annat kring kravet på komponentavskrivning. Rådet har även gett ut en information kring övergången till komponentavskrivning. Förbundet har från 2015 successivt anpassat sig till den nya normgivningen inom området bl.a. genom att införa komponentavskrivning på nyinvesteringar i byggnader samt fordon. Ingen genomgång och komponentuppdelning skett av historiska anläggningar.

3.3.5. Sammanfattande revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2018-03-19

Richard Vahul
Uppdragsledare

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2017

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under år 2017.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och fastställt revisionsreglemente.

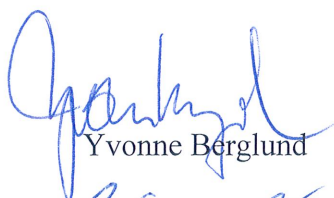
Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i redogörelsen och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Förbundsdirektionen har godkänt årsredovisningen.

Vår granskning visar att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningsred. Granskningen visar vidare att resultatet uppfyller balanskravet samt är förenligt med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Vårby gård 2018-03-19

Yvonne Berglund

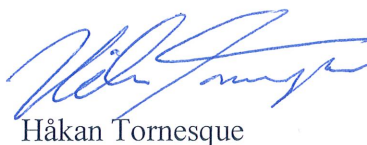
Kenneth Åhs

Bengt Verlestam

Lars Olof Laurén

Håkan Tornesque

*Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisorernas redogörelse (nr 1)
De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (nr 2-5)*

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2017

1 ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. PwC har biträtt oss i vårt granskningsarbete.

Vi har under året diskuterat aktuella frågor med förbundets tjänstemannaledning samt företrädare för direktionen.

Vår lagreglerade initiativrätt i förbundsdirektionen har använts gällande de två fördjupade granskningsärenden som skett under året (se avsnitt 3.3-3.4). Detta genom att revisionens ordförande föredragit revisionsrapporterna för direktionen.

2 INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningsinsatser inom förvaltnings- och redovisningsrevision. Prioritering av revisionsinsatserna sker utifrån väsentlighet och risk.

Förvaltningsrevision genomförs i form av verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser till en effektivisering av verksamheten samt öka ändamålsenligheten.

Redovisningsrevision genomförs i form av granskning av årsredovisning, delårsrapport och olika redovisningsrutiner. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll.

3 RESULTAT

3.1 Allmänt

Fastställd revisionsplan för året har reviderats under hösten 2017 och utökats med en granskning av förbundets hantering och redovisning av förmånsbilar och tjänstebilar (se avsnitt 3.4). Därmed har också den ekonomiska ram som fastställts överskridits.

3.2 Årsredovisning och delårsrapport

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vidare bedömer vi att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen (KRL) och god redovisningssed.

Granskningen visar även att resultatet uppfyller balanskravet samt är förenligt med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Revisionsrapport över granskning av årsredovisningen har överlämnats för kännedom till förbundsdirektionen.

Vi har granskat delårsrapporten och vår bedömning är att rapporten upprättats i enlighet med KRL och i allt väsentligt utifrån god redovisningssed. Med anledning av granskningen har ett utlåtande överlämnats till förbundsdirektionen.

3.3 Fördjupad granskning av förbundets IT-verksamhet

Enligt fastställd revisionsplan har vi genomfört en granskning av förbundets IT-miljö, IT-organisation och IT-säkerhet.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att förbundet delvis har säkerställt att man har en god IT-miljö och att IT-organisationen arbetar systematiskt med IT-säkerheten och att det inom ett antal område behöver vidtas åtgärder i syfte att stärka förbundets IT-verksamhet. Mot bakgrund av detta lämnar vi följande rekommendation, att:

- utöka IT-funktionen med teknisk samt strategisk kompetens.
- upprätta en IT-strategi på ledningsnivå. Tilldela systemägarskap och samordna IT över hela verksamheten.
- upprätta styrande dokumentation för informationssäkerhet. Denna bör bland annat reglera behörighetshantering, uppdatering av hårdvara samt lösenordsuppbyggnad.
- tillse att styrande dokument fastställs av IT-chef och ledning. Det bör också säkerställas att dokument finns att tillgå även då dokumenthanteringssystemet är otillgängligt.
- utbilda de anställda inom IT överlag och även inom IT- och informationssäkerhet.
- införa kontroller och övervakning av nätverket samt begränsning av vilken hårdvara som kan kopplas upp mot detta.
- utvärdera till vilken nivå telefonväxeln är redundant och vidta nödvändiga åtgärder baserat på resultatet.

Revisionsrapporten överlämnades för besvarande till förbundsdirektionen, med en skrivelse daterad 2017-12-11. Förbundsdirektionen har besvarat rapporten och vi har diskuterat svaret på slutrevisionen för 2017.

3.4 Fördjupad granskning av förbundets hantering och redovisning av förmånsbilar och tjänstebilar

Enligt reviderad¹ revisionsplan har vi genomfört en granskning av förbundets hantering och redovisning av förmånsbilar och tjänstebilar.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att direktionen inte har säkerställt en ändamålsenlig hantering och redovisning av tjänstebilar och förmånsbilar. Som framgår av sakkunnig-PM behöver det vidtas åtgärder inom ett flertal områden i syfte att stärka förbundets hantering och redovisning av förmånsbilar och tjänstebilar. Mot bakgrund av detta lämnar vi följande rekommendationer, att direktionen säkerställer att:

- förbundet fastställer heltäckande och dokumenterade policys/riktlinjer/rutiner avseende förbundets hantering och redovisning av fordon.
- förbundet utarbetar kontroller som säkerställer att förbundets regler efterlevs.
- korrekt förmånsbeskattning för både bilförmån och drivmedelsförmån redovisas.
- rättning sker av 2017 års felaktiga bilförmån och drivmedelsförmån för hela året.
- man överväger en slutreglering av gällande lagstiftning.

Revisionsrapporten överlämnades för besvarande till förbundsdirektionen, med en skrivelse daterad 2017-12-11. Förbundsdirektionen har i februari och mars 2018 beslutat att ge tjänstemannaledningen i uppdrag att utarbeta svar på vilka åtgärder som kommer vidtas med anledning av rapporten. Förbundsdirektionens besvarande av rapporten kommer att behandlas av revisionen i samband med delårsrapporten 2018.

---

¹ Utifrån en löpande risk- och väsentlighetsanalys beslutade revisorerna 2017-11-14 om att utöka 2017 års revisionsplan med en granskning av förbundets hantering och redovisning av förmånsbilar och tjänstebilar.

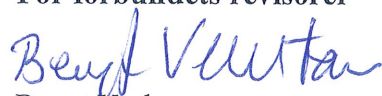
Förbundsdirektionen

Årsredovisning 2017

På vårt uppdrag har PwC granskat förbundets årsredovisning för 2017.

Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapport, som överlämnas för kännedom till förbundsdirektionen.

För förbundets revisorer

Bengt Verlestam